

nyvi beté-
bizottság
: XXIX.,
XVI. tör-
rás végett
azonosító
az azono-
bizottság a

vben elő-
olt előter-
bizottság
kezdendő
előterjesz-
assák fel;
ingatlan-
y a tulaj-
ött határ-
ntézendő
közöljék,
alkalmas
bejegyzés
végett a
ha pedig
mas ok-
z 1886.
z 1888.
ai értel-
gszerezni
ket a ki-
vagy oda
ekkönyvi
ét a bi-
tulajdon-
ilvánítsa,
em érve-
lengedés

leg már
zálogjog,
nyilván-
az ilyen
tulajdo-
törleszté-
engedély
bizottság
setben a
elesnek.
12.
Titusz,
ásbiro.

ő
zik.
x.5)

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 95. szám.

Előfizetési árak:

Zsész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennan déltan 5 órakor.

Kedd, április 26.

A király Rákócziért.

Nagybecskerek, április 26.

Széles ez országban Torontálvármegye közönsége volt az első, mely koronás királyának hő köszönetet mondott azért a kéziratért, melyben Rákóczi Ferenc emléket dicsőíti.

A kéziratot már ismeri olvasó közönségünk. Fájdalom, olyan időben kellett nyilvánosságra hoznunk, amikor az egész ország figyelme a vasuti sztrájk felé fordult. S ez az időpont, melyben ugyancsak megnehezült felettünk az idők viharos járása, valóban nem volt alkalmas arra, hogy kellően méltassuk ősz királyunk e mindenütt lelkes örömmel fogadott elhatározását.

A magyar király azzal kezdi leiratát, hogy a magyar történelem kiváló alakjai közül egyedül II. Rákóczi Ferenc hamvai nyugosznak még idegen földön; majd azt mondja, hogy mivel a nemzetnek ismételtén kifejezett közömbje volt a hamvak hazahozatala, utasítja a kormányt, hogy ez óhaj teljesítésével foglalkozzék és tegyen mielőbb előterjesztést. Elmondja e kéziratában a király, hogy elmúltak a félreértések, amelyek elődeire évszázadokon át nehezdedtek, a kölcsönös bizalom helyreállott és a király és a nemzet egyesült kegyelele keresheti fel mindazok emlékezetét, akiknek vezető szerep jutott a lefojrt küzdelmekben.

A hetvennégy éves ősz király simogató kezével az ezeréves ifju nemzet egy sajtó sebéet hegesztette be. A szerető atya, aki eddig ellenezte gyermekének régi szerelmét, most áldását adta a frigyre és jószágos kebelére füzte azt, akit egykor eltaszított. Lehet-e nagyobb boldogság, mint boldoggá tenni másokat, boldoggá tenni egy egész nemzetet, amelynek egyetlen bűne az volt, hogy szerette azokat, akik

őt szerették. De hisz a szeretetben nem lehet bűn, mert az istenség fogalma egy a szeretetével.

Azt mondja a legfelsőbb kézirat, hogy a király és a nemzet egyesült kegyelele keresheti fel mindazok emlékét, akik a leünt küzdelmekben vezető szerepet játszottak. Értsük meg jól: mindazokat, akik küzdelmeinkben vezéreink voltak, mert elmult a király és nemzet között a félreértés kora, elmult a szivekből minden keserűség és nem maradt más, csak a kegyelet a történelem nagy alakjai iránt.

Mely köszönettel vesszük tudomásul I. Ferenc Józsefnek történelmünkben páratlan tettét, ki néma kegyelettel hajlik meg a jeltelen sir előtt, de midőn alattvalói hódolattal fogadjuk a király felejtethetlen tényét, mondjunk köszönetet a király első tanácsosának is, ki ezuttal ismét tanujelét adta annak, hogy nemcsak kiváló államférfiu, de lelkes magyar ember is.

Immár bizonyos az, amiről oly régen álmodunk, hogy haza hozzuk II. Rákóczi Ferenc porladó tetemeit, hogy itthon pihenjen e drága földben, melyet a nagy halott mindenek felett szeretett.

Köszönet a miniszterelnöknek. A ma befejezett rendkívüli közgyűlésen Jankó Ágoston alispán indítványt tett, hogy a törvényhatósági bizottság Tisza István gróf miniszterelnöknek, azért az erélyes intézkedésért, melyet a vasuti sztrájk folytán beállott és mérhetetlen veszedelemként nehezülő forgalmi szünetelés erélyes és gyors elhárítása érdekében tett, köszönetet szavazzon. A távirat, melyet Szilágyi Albert aljegyző fogalmazott meg, következőleg hangzik:

Azon letterős, az egész ország közönségének hő óhaja szerint véghezvitt tényeért, hogy a vasuti sztrájk beálltával

közgazdaságunkat végesapással fenyegetett, országos érdekeket veszélyeztetett vasuti forgalomzavart államférfiu éleslátással mindnyájunk élénk örömeire megszüntette, fogadja Nagyméltóságod együttlevő közgyűlésünk hálás köszönetét.

Jankó Ágost, alispán.

Sztrájkmozgalmak Nagybecskereken.

Nagybecskerek, április 26.

Mint valami járvány, úgy terjednek most mindenfelé a sztrájkmozgalmak s a mozgalomból kijut nekünk is bőven.

Nagybecskereken szinte nagyarányu ez a mozgalom, sőt mondhatni, hogy általános.

Alig mult el az ácsok sztrájkja, rövidesen beköszöntött a napszámosoké, akik, mint megirtuk, tegnap erőszakosan is fölléptek s a katonaságnak kellett közbelépni, hogy a további erőszakoskodásokat megakadályozza.

A napszámosok tegnap küldöttségileg azt kérték a polgármestertől, hasson oda, hogy a napszámos munkákra vonatkozólag bértarifa dolgoztassék ki s eszközölje ki a munkaadóktól, hogy 2 korona napszám helyett ezután 2 korona 40 fillért fizessenek. Arra is kérték a polgármestert, hogy hallgassa meg megbizottjukat, Nikolics Ignát. A polgármester azonban ezt a kérésüket megtagadta, okul hozván fel azt, hogy olyan emberrel, a ki már több ízben a város érdeke ellen cselekedett, nem hajlandó tárgyalásokba bocsájtkozni. E helyett azonban ő maga ment le a sztrájkolók közé s beszédet intézett hozzájuk, felvilágosítván őket, hogy ő nem kénszerithet senkit arra, hogy több napszámot fizessen, mint a mennyit fizetni akar. Felszólította továbbá a sztrájkolókat, hogy forduljanak Gligorovic s Janos képviselőtestületi taghoz s adják elő neki követeléseiket, aki majd jegyzékbe foglalja azokat s a jegyzéket átadja majd neki, a melyet ezután ő a munkaadók elé fog terjesztetni s igyekezni

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az özvegy fia.

A vasuti állomás előtt lévő téren egy sarokházban lakott az özvegy Jacobé asszony. A keskeny új épület még magányosan állt a konyhakertek között négy erős köfalával. Vöröstéglás födelével. Az özvegy csak 1870. július havában költözött oda, a hadüzenet után, amikor katonafia, Jacobé Arisztid Verdunbe utazott a meusiai önkéntes csapattal. Mindig a vasut mellett akart lenni, azért választotta ezt a helyet lakhelyül. Azt gondolta, hogy így közelebb lesz fiához s mikor az megérkezik, alig kell két lépést tennie, hogy karjaiba ölelhesse.

Arisztid kedvence volt. A másik fia, az idősebbik, Párisban lakott, ahol — jóllehet anyja ellenezte — megházasodott. Ettől fogva az özvegy elhidegült tőle és minden szeretetét Arisztidre ruházta. Mennyire is fájt a szive, mikor fia elindult, az anyai csókától még nedves arcával, élelmiszerekkel megtömött tarisznyával, hogy zászlóaljához csatlakozzék.

A szegény asszony eleinte bizonyos időközökben rendszeren kapott tőle levelet. Később, mikor a megyét német hadak árasztották el s a várost két bajor ezred szállta meg, a közlekedés megszakadt és a levelek is egyre ritkábban érkeztek. Egy-egy titkos küldött mind távolabbról hozta azokat. Az utolsó augusztus 30-án érkezett Szedán mellől egy kis faluból. Azóta semmi életjel. Megölték-e Arisztidét vagy fogságba hurcolták a szedáni fegyverletétel után? Jacobé asszony nem tudott határozott hírt kapni. Csak az volt bizonyos, hogy augusztus 30-ika óta nem jött tőle tudósítás; de haláhir sem érkezett felőle s az özvegy nem tudta vagy nem akarta föltételezni, hogy meghalt.

— Kétségkívül Németországba hurcolták — gondolta magában — valamelyik várba, ahonnan nem irhat; de bizonyosan vissza fog térni, ha ezt a borzalmas hadjárat befejezik . . .
És egyre várta . . .

A hosszú, aggodalmas téli hónapok után végre a párisi békealkudozások hírei kezdtek szállingózni. Ezek már a béke előhírnökei voltak és az özvegy szive titkos biztató reménységgel telt meg. A foglyokat hazakeresztették. Utban voltak. Sokan már meg is érkeztek. Látták őket kiszállni az állomáson. Halványak, soványak és rongyosak voltak, de beesett szemeikben örömtűz lobogott, hogy viszontláhatták börtörmő hazájukat. Jacobé asszony ott volt minden németországi vonat érkezésénél, figyelte a kiszállókat és mohón kérdezgette a városba menőket. De senki sem tudott Arisztid sorsáról felvilágosítást nyújtani. A szedáni fegyverletétel óta nem látták. Néhány fiatal katona mégis biztatgatta, hogy még nem vesztett el minden remény; lehet, hogy Arisztid ott maradt valamelyik porosz börtönben, talán valami vétség miatt.

És Jacobé asszony levelet irt a német hatóságoknak és napról napra erősebben remélt. A ház kis ebédőjében minden este megterített, odakészítette a vacsorát egy üveg ó-borral és várt, megrezzenve a gözmözdonyok éles füttyétől s szorongó szívvel hallgatva a márciusi eső kopogását az ablakon.

Egy esős, sötét estén az utolsó strassburgi vonat is beérkezett a pályaudvarra. Tovább nem haladt és azért minden utasa elhagyta. A harmadik osztály utolsó szakaszából egy fiatal katona szállt le nagy kínosan. Az önkéntesek egyenruháját viselte. A lábait csak vonszolta, mert nehezebbre esett a járás és a pályaház gázlángjainak rezgő fényében látható volt sápadt,

összeesett arca, hosszú szakállja s megörnyedt válla. Fogadó után tudakozódott, mert csak ma- nap folytathatja útját. Egyet megjelöltek neki, nem messze az állomás előtti térségtől.

Már a többi utasok mind elszéledtek az éjszakában s ő még egyre bolyongott, vendégfogadót keresve a sötétségben. Lábai kinnal gázoltak a sáros pocsolyákban, láthatatlan akadályokba ütközött és minden lépésnél, minden zökkenésnél hallatszott üres tarsolyában lévő badogedényének zörgése. Végre meglátott egy magányos, komor házat. Az ablaka még világos volt. Azt hitte, hogy az a keresett szálló s a bejárathoz közeledett; a sötétben tapogatózva kereste a csengőszírnót s hirtelen megrántotta azt.

A világos ablak éppen olyan hirtelen kinyílt és egy nő hajolt ki azon, a megindulástól fuldokló hangon kiáltva:

— Oh, drága gyermekem, itt vagy hát valahára!

Nemsokára siető léptek zaja hallatszott a tornácra, belül félretolták a reteszt és a hűledező önkéntes egy őszhaju nővel állt szemben, a ki fölemelte a lámpást s elkábultva nézett reá, míg tompán mormogta:

— Istenem Uram! Ez nem ő . . .

— Bocsánat asszonyom, szólt az önkéntes, aki megértette a helyzetet és egészen megrendült, úgy látom, tévedtem . . . Nekem egy közeli vendégfogadóról beszéltek s én ide zörgtettem be . . . Pedig rögtön látnom kellett volna, hogy az ön háza nem az, amit keresek, de oly rosszul vagyok, hogy a szemeim is elhomályosodtak . . .

Jacobné asszony a csalódástól még megbénultan állt. De a fiatal elcsigázott katona látára — aki éppen olyan idős lehetett, mint Arisztid s a szájalomtól meghatva, könyök jelentek meg szemében.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 1/8 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/8-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

fog tőle telhetőleg mindent elkövetni, hogy a munkaadókat engedékenységre bírja.

A munkások ezzel azonban nem elégedtek meg s erőszakoskodni kezdtek. Erőszakoskodásukat egész tervszerűleg csinálták.

Csoportokra oszoltak s a város különböző helyein megtámadták a dolgozó munkásokat s nem engedték őket dolgozni.

A rendőrség hol innen, hol onnan kapott jelentést erőszakoskodásokról s ilyen szétágazás mellett nem tudott hathatósan eljárni, úgy, hogy végtére a katonaság segítségéhez kellett fordulni, a mely az erőszakoskodást meg is akadályozta, de a sztrájk azért tovább folyik. A téglagyárakban, a rakodó-partokon, a nagyhídnál mindenütt szünetelt a munka.

A szőnyeggyárban a takácsok negyven százalék béremelést követeltek. Mivel pedig a gyár ezt nem adhatja meg, abbahagyták a munkát s kényszerítették a többi munkásokat és munkálányokat is, hogy szüntessék be a dolgot. A többi munkások kénytelenek voltak a terrorizmusnak engedni s most a szőnyeggyárban teljesen szünetel a munka, de alapos kilátás van rá, hogy holnap a munkások ismét megkezdik a munkát, még pedig az eddigi bér szerint.

De a sztrájkmozgalom más munkakörökre is átragadt. Így a mosónők is béremelést követelnek, sőt valaki sorra járja a cselédeket s szintén nyugtalanságot szít közöttük. Az ismeretlen bűjtogató arra izgatja ugyanis a cselédeket, hogy tíz forintot alul ne álljanak szolgálatba. Most azután cselédeink kezdenek követelőzni s ha csak a hatóság erélyesen közbe nem lép, kilátásunk lehet cselédsztrájkra is.

A zavargások a tegnapi nappal azonban úgy látszik megszűntek. A hatóság erélyes fellépése, ha nem is szüntette meg a sztrájkot, de mindenestre rendet teremtett a városban, amit bizonyít az is, hogy a mai nap folyamán semmiféle zavargás nem adta el magát.

Reitter Oszkár rendőrkapitány az éjjel és ma reggel husz fegyveres rendőrral bejárta a várost, azonban sehol rendellenességet nem tapasztalt. A nagyhídnál ma részben ismét dolgoznak s a hid környékén most állandóan nagyobb számú rendőr van, akik szigorúan felügyelnek arra, hogy a dolgozó munkások ne zavartassanak munkájukban. A rendőrkapitány ezeken kívül intézkedett még arról is, hogy a vasárnapi táncmulatságok hosszabb időre szüntessenek, nehogy ezáltal is alkalmat nyujtsanak a csoportos összejövetelekre.

— Lépjén be! mondá, ne mondja, hogy egy keresztény embert ilyen időben kint hagytam... Ki tudja, hátha az én fiam is éppen így kóborol most, szállást keresve valamelyik városban.

Bevezette, lesegítette tarsolyát s eléje találta azt a vacsorát, amelyet Arisztid számára készített, miközben távollévő fiáról beszélt. Vacsora után a fia szobájába vezette az álmos katonát. És másnap délután, mielőtt tovább utazott volna, még egyszer megvendégelte és újra elmondta neki Arisztid történetét.

— Szegény gyermek — sóhajtott — mennyit szenvedhet a fogságban!... Amint ön mondja, az az élet örökös nélkülözés. Különösen keserves lehet neki, aki itthon oly nagy gondozásban részesült... Mikor elment, saját kezéimmel készítettem egy nagy kék kendőt számára, amely megóvja a hidegtől. Tudom, jó hasznát vette a kegyetlen téli éjszakákon...

A katona nem evett többet. A falat megakadt a torkán. Határozottan emlékezett, hogy mikor bajtársaival a szedáni mezőn táboroztak, ahol a németek úgy őrizték őket, mint valami csordát, egy önkéntes volt közöttük, aki hasonlított Arisztidhez és aki csakugyan kék kendőt viselt a nyakán. A nagy veszély közepette is nagyon mulattatta őket ez a kendő s a katonát „kis kék”-nek csufolták miatta. Egy este a „kis kék” szökni próbált. De alig haladt husz lépésnyire, egy őrszem rálőtt s ő holtan terült el a mezőn... Sapkája tovagördült a földön s látható volt a holt katona halvány arca... nyaka a kék kendővel volt körülcavarva...

Az önkéntes felkelt, megköszönte az özeget szivességét és biztatta, hogy csak reméljen, mert még sok francia maradt a német fogságban... Arisztid is bizonyosan visszatér!...

Azután nyakába akasztotta tarsolyát és indult. Odakint megtörtülte könyező szeméit... Tudta, hogy a „kis kék” nem fog többé visszatérni...
André Theuriet.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** A tegnapi megkezdett rendkívüli közgyűlést ma délben rekesztette be dr. Dellimanicus Lajos főispán. A jegyzőkönyvet április 28-án hitelesítik. Jegyzőkönyv-hitelesítők: dr. Brájjer Lajos, dr. Klein Mór, Oidal Antal, dr. Pollák Viktor és dr. Várady Imre.

— **Tavaszi közgyűlés.** A rendes tavaszi közgyűlés határnapjául a mai közgyűlésen május 28-ikát tüzték ki. A tisztség iránt a vármegye főispánja fog intézkedni.

— **A városi közp. választmány ülése.** Nagybecskerek városi központi választmánya tegnap délután dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: dr. Annau Ernő, dr. Klein Mór, Mencer Lipót, Steinitzer Géza, Szávics Sándor és Mattanovics György, mint a központi választmány jegyzője. A tegnapi ülésen az összeíró bizottság betérjesztette az 1905. évre érvényes birandó új választói névjegyzéket, amely május hó 5-től május hó 15-ig a városház nagytermében közszemlére lesz kitéve, amely idő alatt az esetleges kifogásokat meg lehet tenni.

— **Tellecsky Kristóf lemondásához.** Mint ismeretes, a nagykikindai kerület Tellecsky Kristóf főszolgabíró megválasztotta országgyűlési képviselőnek. Tellecsky most lekötött főszolgabírói állásáról s Torontá vármegye törvényhatósági bizottsága mai rendkívüli közgyűlésében, amikor a lemondást elfogadta. Tellecsky Kristófnak hosszú évi buzgó szolgálataiért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **György napja.** A vasárnapi szent György napon természetesen nem maradtak el a névnap ünnepségek sem s a nagybecskereki Györgyök házában vidám élet uralkodott. Különösen zajos ovációban részesült György napja alkalmából Tullics György tb. főbíró és fia. Hosszu György nyug. törvényszéki bíró, Mattanovics György városi jegyző, Fülep György állatorvos, akiket az ismerősök és jóbarátok serege elhalmozott jókívánságokkal.

— **A nagybecskereki good templar gyűlése.** A nagybecskereki good templar méltóságos egylet vasárnap este 8 órakor gyűlést tartott, melyen Szalay József körvonalozta a társaság működését, mely három irányban történik. Első munkája az ovó munka. Ez úgy történik, hogy 10-16 éves gyermekből „Üdvcsarnokokat” létesít, melynek tagjai ígéretet — tehát nem fogadalmat, csak ígéretet tesznek, hogy semmi szeszest italt nem isznak, nem dohányoznak és nem kártyáznak. Ez „Üdvcsarnokok” megalkotására felhívja az egyesület ez uton is a tanítókat, tanítónőket és szülőket. Második munkája a megtartó munka, mit a józan, mértékletes, szolid életű emberek, nők és ifjak körében folytat azáltal, hogy ezeket felkéri ez uton is, hogy lépjenek be az egyesületbe és munkálják a köz javát és boldogságot és tegyék le a szesz italoktól való teljes tartózkodás fogadalmát, hogy így példát állíthassanak magokban arra, hogy a szesz teljes élvezete nélkül is lehet nagyon boldog és egészséges életet élni. Harmadik munkája az egyesületnek a mentő munka. Ezt úgy munkálja, hogy minden rendes tagnak kötelessége egy a szesz ivása által testileg, lelkileg, értelmileg, családirag, anyagilag megromlott gondoskodásába felvenni s lehetőségig munkálni, hogy az a lejtőn megálljon és visszanyerje újra testi, lelki, érzelmi erejét és családi anyagi boldogulását. A tagok sorába néhány jelentkezőt már felvettek. Új jelentkezéseket a munka minden ágára Szalay lelkész-elnökhöz kér intézni az egyesület.

— **A vasuti forgalom.** A nagybecskereki vasuti állomásfőnökség ez uton tudatja a közönséggel, hogy a mai nappal nemcsak a személy, hanem az áruforgalom is megyőit.

— **Bucsu lakoma.** Azon alkalmából, hogy Szabó Bertalan, a torontá vármegyei kir. tanfelügyelőség jeles tisztviselőjét Zalavármegyébe kir. segédtanfelügyelővé nevezték ki, tisztelői és jóbarátai tegnap este a kaszinó éttermében tiszteletére bucsuvacsorát rendeztek, mely emelkedett, szíves hangulathoz folyt le. Résztvettek a lakomán a bucsuzó segédtanfelügyelő tisztársai elűkőn Czegléd István helyettes tanfelügyelővel, az áll. felsőkereskedelmi és polgári iskola tanári karának számos tagja Knyaskó Lajos igazgatóval, az állami elemi iskola tantestületének férfi tagjai teljes számban Baaden Károly és Bányai Jakab igazgatókkal, a vidéki tanítótestületek küldöttségei és városunk intelligens

társadalmának számos tagja, kiket a távozó iránti tisztelet, rokonszenv és szeretet hozott össze. A lakomán számos sikerült felköszöntő hangzott el, melyekben mint szakképzett, kiváló munkásságu tanfériut és mint szeretetreméltó, őszinte jóbarátot ünnepezték Szabót, ki szép, szívből jövő szavakban köszönte meg az ovációt. A lakoma a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Köszönet.** A Szabó Bertalan segédtanfelügyelő tiszteletére tegnap rendezett bucsulakomán a felköszöntők arra kötelezték magukat, hogy minden tősz után 20 fillért tesznek le jótékony célra. E kis megadóztatás mellett 6 korona 80 fillér gyűlt össze az iskolagyermekbarát-egylet pénztára javára, mely adományt ez uton nyugtáz köszönettel az egylet elnöksége.

— **Elementek a színház.** Tháliának temploma elcsönnesült. Több mint egy hónapig visszhangzott a színház eldugott épülete a zengzetes magyar szótól, csengett az ének, a kacaj, zúgott a taps s ragyogott a fény s a színpad tarka pompája. Balla színtársulatának derék tagjai mindent elkövettek, hogy a közönség jól érezze magát a színházban s ha ez az igyekezetük nem mindenben sikerült is, az átlagos mérték elég kedvező és azt hisszük, szívesen emlékezik vissza rájuk mindenki. Különben sem vehet követ a közönség a színtársulatra, mert bizony sokszor kellett üres házak előtt játszani a színészeknek, az érdeklődés hiánya pedig nem hathat buzdítólag az előadó művészre. A színtársulatot az utóbbi napokban a vasuti sztrájk is sújtotta, mert nem tudott elutazni új állomáshelyére s majdnem egy hétig meg kellett hosszabbítani az itteni tartózkodást. Ez pedig nem valami kellemes volt, mert a díszletek és ruhák nagy része hiányzott s így bizony csak pongyola előadást nyujthattak, hol mérsékeltlen lezállított, hol fél helyárrakkal. De azért mégis jó kedvvel daloltak, mókáztak s a közönség éppen az utóbbi napokban panaszkodhatott legkevésbé. A vasuti sztrájk megszűntével tegnap azután véget ért a „pótévad” is, ma reggel elutaztak színészeink, a színházra homály és csönd borult őszig. Kisérje Ballákat távozásukkor szíves Istenhozzáduk és új kerületükben minél több siker.

— **Torontá vármegye a képzőművészetekért.** A mai közgyűlés a Nemzeti Szalonok májusban rendezendő kepkiállítására 300 korona segélyt szavazott meg. Ebből az alkalmából a közgyűlés kimondta, hogy felkéri a vármegye aispánját, hogy egy közművelődési alap létesítésére tegyen javaslatot a törvényhatósági bizottságnak.

— **Adomány.** Torontá vármegye közönsége mai közgyűlésében a sárospataki kollégiumnak 500 korona segélyt szavazott meg.

— **Felvétel a katonai iskolákba.** A cs. és kir. katonai akadémiákba való felvétel iránti tájékoztató füzet a városi főjegyzői irodában szereshető be.

— **Sztrájkhumor.** Hogy a mostani szomorú időkben sem hagyta el az embereket a jó kedvük, a következő példa mutatja. Egy uri ember, akinek megesezt a szíve azokon a szegény lányokon, akik a legutóbbi sztrájk folytán elvesztették a kenyérüket, megszólít egy fiatal leányt:

— Nos hát, mi a bajuk?
— Az, hogy nem dolgozunk ezért a nyomorult bérért.
— Mennyit kap?
— Hetenket 5 korona 60 fillért.
— Biz' ebből nem igen lehet megélni.
— Nem ám! Régen éhen is haltam volna már, ha szerelem nem volna a világon.

Színház

* **Az utolsó előadás.** Tegnap este volt a tavaszi szezon utolsó előadása. A társulat az utolsó estét tarka színpadi műsorral töltötte be és pedig igen sikerülten. A műsort a színházi zenekar nyitánya vezette be, a melyet Takács Ágoston karmester dirigált s a zenekar összevágó játékát a közönség zajosan megtapsolta. Utána Bokor József sokat emlegetett „Az almafa” című vigjátékát adták elő. A plágium vádjával terhelt naiv színpadi munkát a szereplők pompásan játszották s a közönség élénk tetszéssel honorálta Sziklai, Dulich Mariska, Harmath Józsa, Kantay, Gáthi, Vándory és Czakovszines, eleven játékát. Most Eliás Mariska kissasszony énekszámait következtek volna, sajnos azonban, elmaradtak. A műsor további számai közül kitűnő volt Lányi Edith Frizzo-paródiája, Kantay Teréz tánc, Láposy Gusztáv és

M. Ke
monolo
Lajos k
pásan
távozó

a delvo
dott. A
gató né
tot irt
le. Pá
Károly,
Miklós,
Aladár
a színi
kikindá

Bud
eredeti
A „Time
az első
folyón s
kiverte.
Mandzs

Bud
eredeti t
zak, Po
surlódás
„Asház
rőpítette

Bua
eredeti tá
után 5 ó
az üléssz
vasták fel

Budap
eredeti tá
helyzetér
következő
vet a tört
vetni arra
okai meg
nem szá
latra a zen
posai. El
egyértelm
lesz bántó
kell eljárni
leg ügyész
matba tété

Az a
is, g y a k
által. Senki
lesz bántó
tatni a ko
gedett: a l
gal fog el
Ne üljenek
izgatásának
szanak meg
szép szava
beigazolnia
ladásukat,

Budapes
eredeti táv
jelentik, teg
vonatok m
Az orient
tén megind

Lo
Budapes
eredeti táv.
ma délelő
nagy csapats
az olasz király
meg. Este a
fogadja, azut
kor pedig P
melyet Róm
tiszteletére.

M. Kéry Jolán francia galoppja, Ligeti Lajos monologja, végül Dulich Mariska és Ligeti Lajos kékvők tánca. A közönség egész este pompásan mulatott s élénk ovációval bucsuzott el a távozó színészekről.

* A délvidéki színikerület. Amint ismeretes, a délvidéki színikerületről Balla Kálmán lemondott. A színikerület elnöksége az ekként szinigazgató nélkül álló délvidéki színikerületre pályázatot írt ki, amelynek határideje e hó 20-án járt le. Pályázók: Szalkay Lajos, ifj. Polgár Károly, Fejér Károly, Mezei Béla, Kunhegyi Miklós, Szilágyi Dezső és Szabadhegyi Aladár szinigazgatók. A pályázat eredménye felett a színikerület választmánya az e hó 30-án Nagyikindán tartandó ülésében fog határozni.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Verik az oroszokat.
Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: A „Times”-hez érkezett jelentések szerint az első japán hadsereg átment a Jalu folyón s az oroszokat összes pozíciójukból kiverte. A japánok most előre nyomulnak Mandzsuriába.

Felrobbant akna.
Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Tokióból táviratozzák, Port-Arthurnál több tenger alatti akna surlódás következtében felrobbant s az „Asháza” nevű japán cirkáló a levegőbe röpítette.

A főrendiház ülése.
Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház tegnap délután 5 órakor rövid ülést tartott, amelyen az ülésszakot bezáró királyi kéziratot olvasták fel.

A vasutasok sorsa.
Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A sztrájkoló vasutasok helyzetéről és sorsukról illetékes helyről a következőket jelenti: A kormány fátyolt vet a történetekre, sőt mindent el fog követni arra nézve, hogy a mozgalom igazi okai megörvösoltassanak. Természetesen nem számíthatnak hasonló atyai jóindulatra a zendülés értelmi szerzői és kolompasai. Ellenük — az összes jogászvilág egyértelmű felfogása szerint — a büntető-törvény 171. és 481. szakaszai alapján kell eljárni bíróságainknak. A bírói, illetőleg ügyészi eljárás ellenük bizonyára folyamatba tétetik.

Az amnesztia, ha ki nem mondatott is, gyakoroltatni fog a kormány által. Senkinek, aki munkába állott, nem lesz bántódása. S amit magára erőszakoltatni a kormány a zendüléssel nem engedett: a legmészebbmenő méltányossággal fog eljárni a fizetések rendezésénél. Ne üljenek fel tehát a vasutasok senki izgatásának. A jóléti bizottsággal szakítsanak meg minden összeköttetést. Nem szép szavakkal, hanem szép tettekkel fogja beigazolni a kormány, hogy sorsukat, előhaladásukat, boldogulásukat szíven hordja.

Rend a vasutakon.

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint illetékes helyről jelentik, tegnap délutántól kezdve az összes vonatok menetrendszerűen közlekednek. Az orient express-közlekedés tegnap szintén megindult.

Loubet elnök Rómában.

Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Rómából táviratozzák, ma délelőtt Loubet elnök tiszteletére nagy csapatszemle volt, a melyen az elnök az olasz király és az udvar kíséretében jelent meg. Este az elnök a diplomáciai kárt fogadja, azután katonai ebéd lesz, 10 órakor pedig Pincion éjjeli ünnepély lesz, melyet Róma városa rendez az elnök tiszteletére.

A fővárosi fuvarosok sztrájkja.
Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A sztrájkoló fuvarosok ma reggel a köbányai uton megtámadtak három kocsit. A kocsisokat lehúzták a bakról és ütlegelni kezdték. A rendőrség csakhamar megjelent, a zavargókat szétverte s közülök ötöt letartóztatott. A kapitányságok tele vannak sztrájkolókkal, a kiket le kellett tartóztatni, mert a dolgozókat meg akarták zavarni munkájukban.

Nagy tűz Londonban.
Budapest, április 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, a Cityben tegnap egy nagy áruház kigyuladt és leégett. A kár igen nagy.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. április 26.
A készruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilos	50 kilogr. ára		Kilos	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	7.95	8.20	80	8.30	8.50
Pestvidéki új	76	7.90	8.15	80	8.25	8.40
Bánsági új	76	7.75	7.95	80	8.10	8.20
Bácskai új	76	7.95	8.20	80	0.—	0.—
Rozs elsőrendű					6.35	6.50
„ másodrendű					6.25	6.35
Árpa takarmány					5.80	6.—
„ égetni való					5.70	5.80
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					5.50	5.70
Tengeri bánsági					5.10	5.20
„ másnemű					10.35	10.55
Repce káposzta					10.35	10.55
„ bánsági					5.30	5.40
Köles					5.30	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, április 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.88	—
Buza (októberre 1904.)	7.92	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.09	—
Zab (áprilisra)	5.52	—
Zab (októberre)	—	—
Rozs (áprilisra)	6.55	—
Rozs (októberre)	—	—

Nyilttér. *)

Több mint 50 év óta az egész világon a legjobb eredménnyel használtatnak dr. G. I. Popp, cs. és kir. fogorvos, Wien XIII/6, Anatherin készítményei a száj és fogak egészségben és ép-ségben tartására. Dr. G. I. Popp Anatherin-fog-crémet is készit, amely most általános használatnak örvend, mert tapasztalt orvos által készítettik, mert ezen créme a fogakat valóban tisztítja és ártalmatlan módon teszi fehérré, mert nem habzik és sem szappant, sem savat nem tartalmaz. Szappanhab és savak a fogakat mindig rongálják. Hogy tehát mindenki meggyőződhessen arról, hogy az Anatherin fog-créme tényleg sokkal jobb minden más fog-crémnél Dr. Papp főraktárának, Melkunn Dezső droguerijának Nagybecskereken, 1000 fog-crémet küldött, a mely mindaddig, míg a készlet tart, fél áron, tehát a 30 fillérért kapható. (ad 346-32)

Az emberiség 70 százaléka
étvágytalanságban, emésztési zavarokban és rendetlen anyagelválasztásban szenved és valamennyi azt tapasztalhatta, hogy ezen bajok által általános közérületük és ezáltal életkedvük és tetterejük hanyatlak. Legkevesebben tudják azonban, hogy ezen tünetek mily rossz következményekkel járhatnak, pedig mily egyszerű módon lehet itt segíteni! A naponkénti borhoz rovátschi „Templ-forrásvizet” kell inni vagy makacsabb esetekben rovátschi „Styria-forrásvizet”, melynek korán reggel (egy órával a reggeli előtt), véve, kitűnő hatása van.
Magyarországi főraktár:
Hoffmann Józsefnél, Budapest, Báthory-utca 8.

(302-1.1)

*) Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombovár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden csütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat		Személyvonat III. osztály
			I.	II.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00
„	Cannes	franc	122-45	87-80	—
„	Firenze	„	79-80	58-10	32-50
„	Genova	„	95-55	69-10	38-95
„	Grasse	„	124-60	89-25	—
„	Lyon-Perrache	„	134-55	95-70	—
„	Marseille	„	144-05	102-40	—
„	Milano	„	76-25	55-60	31-05
„	Menton	„	116-30	83-65	—
„	Napoli	„	106-35	77-05	43-60
„	Nizza	„	119-00	85-45	—
„	Róma	„	80-05	58-25	32-60
„	Torino	„	95-40	69-00	38-90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50
Berlin	„	márka	103-80	73-60	41-20
Breslau	„	„	80-60	58-00	31-80
Hamburg	„	„	130-20	93-10	64-90

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 „
III. „ (fedélzet) 6 „

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalato, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

1904. Tavasz és nyári idény.
Valódi brünni szövetek

Egy vég, 3.10 m. hosszú, teljes férfi öltönyt (kabátot, nadrágot) és mellényt kiadó valódi gyapjú szövet	jó	7. 8. 10 korona
	jobb	12, 14 "
	finom	16, 18 "
	legfinomabb	21 "

Egy szalonruhára való vég szövete 20 koronáért, ugyanint felső szöveteit, selyem kamugarnokat stb. gyári áron szállít az általánosan ismert és jó hírnévű

Siegel-Imhof-féle posztógyári raktár
Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintaszertől stb. is. — Vétel-összegek. — Jelentékeny ama előny, melyet magánföldi fenti raktárnak úrekte feladott megrendeléseknél élveznek.

(314—309)

Kanak község előljáróságától.

468. szám. 1904.

348—31

Árverési hirdetés.

Kanak község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Torontálvármegye árvaszékeinek 1904. évi március hó 16-án megtartott ülésében 12542. ár. 1904. hozott határozattal néhai Radoszav Jován hagyatékához tartozó és örök és címén kk. Radoszav Radován, Mihály, Ruzsa, Alexander és Zórka belgrádi lakosokat megillető kanaki 163. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 305., 306. hrsz. a. felvett 60. ö. i. sz. ház s 800 □-öl belsőség, nemkülönbén ugyancsak ezen tjkvben 2. sor. 414., 415. hrsz. a. felvett Jehr dülöbéli 800 □-öl szőlő, valamint a kanaki 246. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 416., 417. hrsz. alatt felvett 800 □-öl Jehr dülöbéli szőlő területbeli jutalékra, mely áll: előbbi 2 parcellánál 1/3 részből, utóbbi tjkvbeli ingatlan 1/2-ből 1600 korona kikiáltási ár mellett annak önkéntes árverés útján örök áron való eladása elrendeltetett, a miből kifolyólag az árverés határnapja Kanak községhezához 1904. évi május hó 9-én d. e. 9 órájára tüzetik ki, azzal, hogy árverelni szándékozók kötelesek ezen becár

10%-át az árverés megkezdése előtt bánatpénzül letétmenyezni, mely összeg ezen árveréskor előrandó vételárra lesz kiegészítendő.

Ezen vétel Torontálvármegye árvaszékeinek megerősítése után válik végérvényessé, a hová a befolyandó készpénz is be lesz a felveendő jegyzőkönyv (árverési) kapcsán szállítandó, így árverési vevő ugyancsak akkor léphet annak tényleges birtokába is.

Ezen ingatlanoknak esetleges terhei az árvaszéktől kinyerendő vételi jóváhagyás után lesznek rendezendőek.

A netáni egyéb felvilágosítások alulírott előljáróságnál a hivatalos órák alatt meg tudakolható.

Kanak, 1904. évi április hó 21-én.

Breitkopf,
jegyző.

Bradas,
bíró.

Lovrov Iván,
közgyám.

Szerbnagyszentmiklós községétől.

3565. szám 1904.

347—21

Árverési hirdetés.

A közs. képviselőtestületnek 1903. évi december hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésében hozott 113 számú és az alispán által jóváhagyott határozata folytán szerbnagyszentmiklós község vadászterülete összesen 11043 kat. hold 1904. évi május hó 2-án délelőtt 9 órakor a község ház kis tanácstermében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fog adni.

A vadászterület három 2246., 3005., 4790. holdas részletekben adatik bérbe.

Kikiáltási ár minden területre 400 korona. Az árverési feltételek Szerbnagyszentmiklós község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szerbnagyszentmiklós, 1904. évi április hó 18-án.

Tellery József,
jegyző.

Dobrity János,
bíró.

Pancsovai szolgabírósgától.

1687/1904. szám

351—11

Hirdetmény.

Az almás—glogoni 8-2 km. hosszú és a pancsova—franzfeldi 3-8 km. hosszú kiépített vicinális utra tartalék kavics szállítása céljából a f. hó 18-ára kitűzött árlejtés eredménytelen maradván, az újabb árlejtést a pancsovai szolgabírói hivatal helyiségében május hó 9-én d. u. 3 órára kitűzöm.

Szállítandó összesen 480 köbméter kavics, melyből 328 köbméter az almás—glogoni, 152 köbméter a pancsova—franzfeldi útvonalon 2 köbméter prismákban elhelyezendő, minden kilométeren 40 köbméter.

Vállalkozó csakis kemény, fagyálló kavicsot szállíthat, tartozik az árlejtésen mintát bemutatni és kívánatra a kö származási helyét igazolni.

A kö f. év június hó 30-ig szállítandó, ellenkező esetben vállalkozó tartozik minden napra 20 K. késedelmi illetéket fizetni.

Az árlejtésen résztvevők az árlejtés megkezdése előtt 7000 K. kikiáltási ár 10%-át tartoznak készpénzben letenni.

Az óvadék a vállalkozó költségére eszközözendő átvétel után fog kiadni.

A kereseti összeg nem az átvételkor, hanem f. év október hó 15-én fog kifizetett.

Pancsova, 1904. évi április hó 20-án.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

HIRDETÉSEK

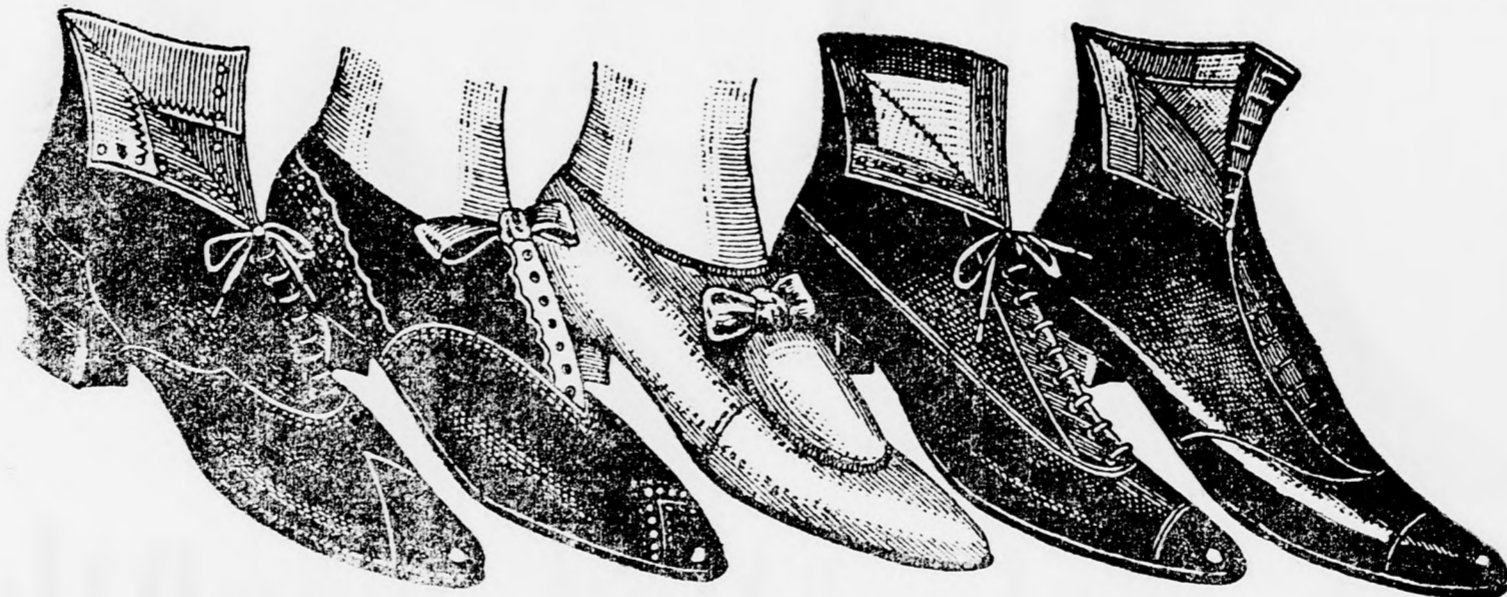
FELVÉTEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

Kiváló
minőség.

NŐI, FEKETE
BŐRCIPŐ igen
tartós frt 2.30

Divatos
formák.

FÉRFI BŐR-
CIPŐ igen erős
bőrből frt 2.50

Feltűnést keltő olcsó árak!

„TURUL” cipőgyár r. t. Temesvár.

Magyarország legelső és legnagyobb cipőgyára.

Főraktár NAGYBECSKEREK Fő-utca HERCFELD-féle házban.

278c—4.1 (X)

90

saját raktár
a bel- és
külföldön.

Heti gyártás
körb. 15.000
pár cipő
minden minőség-
ben.

A gyár
1000 munkást
és
hivatalnokot
alkalmaz.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.